

במושיה

אומר האדריכל סעדיה מנדל, מראשי המתנגדים לפרוייקט

אתמול היתה אמורה עיריית תל-אביב להגיש לוועדה המיוחדת למגורים, במסגרת הוועדה המקומית והמחוזית לתיכנון ולבנייה, את אחד הפרוייקטים הראוונים והשנויים במחלוקת ביותר בשנים האחרונות: מיתחם מנייה. לאחר הדיון הראשון, תופקד התוכנית לשמיעת התנגדויות הציבור למשך 20 יום. ואז, אם תאושר, יעלו הקבלנים על אחד מהשטחים היקרים והמבוקשים ביותר באיזור.

בעיריה מקווים לאישור מהיר של הפרוייקט, כחלק מההליכים המזורזים לאישורי בנייה, עליהם החליטה הממשלה באחרונה. השטח שייך למינהל מקרקעי ישראל, ולאחר אישור התוכנית יסתערו קבלנים וחברות בנייה על המיכרז, וכתוך שנתיים יתחילו לבנות.

היחידים שלא יהיו מאושרים הם תושבי האיזור, ובמיוחד דיירי שכונות נוה-צדק, נוה-שלום ושכונת שבזי. הללו עלולים למצוא את עצמם בצל מיגרלי מגורים יוקרתיים חדשים, חלקם בני 18 קומות, שיחסמו את הים.

בראש המתנגדים ניצבת המועצה לשימור מיבנים ואתרי התיישבות, מיסודה של החברה להגנת הטבע, בה חברים 32 אירגונים של שוחרי סביבה. המועצה נהנית מתיקצוב של החברה להגנת הטבע, מאהדה ציבורית ומעויינות של אנשי עסקים, שנאלצים לא אחת לזרז

סעדיה מנדל. נקודת המוצא של המתכננים היא בטעות תצלום: אמיר ויינברג

תר על תוכניות בנייה ב'מקומות טובים באמצע', בגלל כמה חורבות עתיקות.

בראש המערכה הנוכחית נגד פרוייקט מנייה עומד האדריכל סעדיה מנדל, יו"ר מחוז המרכז של המועצה לשיקום אתרים, וראש המחלקה לעיצוב סביבה ואדריכלות בבצלאל ירושלים. מנדל, 59, מהאדריכלים הידועים בארץ, השתתף בתיכנון פרוייקטים רבים, שהם מכנה המשותף שלהם הוא השילוב עם הסביבה ושמירה על הצביון הארצישראלי המקורי: יפו העתיקה, ימין-משה ומשכנות-שאננים בירושלים, מרכזים לברואים בדרום-סיני ושכונת חסידי ברסלב בצפת.

פרוייקט מנייה משתרע של שטח של כ-200 דונם, בין נוה-צדק ליפו, מדרום למקום שבו היה אמור לקום הסיטי של תל-אביב. במרכזו קום אמורים להיבנות מיגרלי מגורים, בני 4 עד 18 קומות, הנמוכים קרובים לים והגבוהים בחלק המזרחי. התוכנית לא מתייחסת לסביבה. מיגרלי הענק יחנקו את האיזור ויחסמו את הים. נקודת המוצא של המתכננים היא בטעות. אני ואפסי עוד", אומר סעדיה מנדל. כשהוא מדבר מולי, כבית-קפה במרכז תל-אביב, הוא מנופף בידיו באוויר, לופת בחוזקה את לוח

17.8.90
אל תפגעו

לשמיעת התנגדות הציבור למשך 20 יום. ואז, אם תאושר, יעלו הקבלנים על אחד מה שטחים היקרים והמבוקשים ביותר באיזור. בעיריה מקווים לאישור מהיר של הפרוייקט, כחלק מההליכים המזורזים לאישורי בנייה, עליהם החליטה הממשלה באחרונה. השטח שי יך למינהל מקרקעי ישראל, ולאחר אישור התוכנית יסתערו קבלנים וחברות בנייה על המיכרו, ובתוך שנתיים יתחילו לבנות. היחידים שלא יהיו מאושרים הם תושבי האיזור, ובמיוחד דיירי שכונות נוה-צדק, נוה-שלום ושכונת שבזי. הללו עלולים למצוא את עצמם בצל מיגדלי מגורים יוקרתיים חדשים, חלקם בני 18 קומות, שיחסמו את הים. בראש המתנגדים ניצבת המועצה לשימור מיבנים ואתרי התיישבות, מיסודה של החברה להגנת הטבע, בה חברים 32 אירגונים של שוחרי סביבה. המועצה נהנית מתיקצוב של החברה להגנת הטבע, מאהדה ציבורית ומעווינות של אנשי עסקים, שנאלצים לא אחת לור-

סעדיה מנדל. נקודת המוצא של המתכננים היא בטעות תצלום: אמיר ויינברג

תר על תוכניות בנייה ב'מקומות טובים באמ-צע', בגלל כמה חורבות עתיקות. בראש המערכה הנוכחית נגד פרוייקט מנ-שיה עומד האדריכל סעדיה מנדל, יו"ר מחוז המרכז של המועצה לשיקום אתרים, וראש המ-חלקה לעיצוב סביבה ואדריכלות בבצלאל ירושלים. מנדל, 59, מהאדריכלים הידועים בארץ, השתתף בתיכנון פרוייקטים רבים, שהי-מכנה המשותף שלהם הוא השילוב עם הסביבה ושמירה על הצביון הארצישראלי המקורי: יפו העתיקה, ימין-משה ומשכנות-שאננים בירוש-לים, מרכזים לברואים בדרום-סיני ושכונת חסידי ברסלב בצפת.

פרוייקט מנשיה משתרע של שטח של כ-200 דונם, בין נוה-צדק ליפו, מדרום למקום שבו היה אמור לקום הסיטי של תל-אביב. במי-קום אמורים להיבנות מיגדלי מגורים, בני 4 עד 18 קומות, הנמוכים קרובים לים והגבוהים בחלק המזרחי. התוכנית לא מתייחסת לסבי-בה. מיגדלי הענק יחנקו את האיזור ויחסמו את הים. נקודת המוצא של המתכננים היא בטעות. אני ואפסי עוד", אומר סעדיה מנדל. כשהוא מדבר מולי, בבית-קפה במרכז תל-אביב, הוא מנופף בידיו באוויר, לופת בחוזקה את לוח השיש של השולחן, מסייע את המלחיה והפלפי-ליה הלוך וחזור, תוך המחשת גבולות השטח שעליו מדובר, ומסיים במעיכת הקס בכוס המשקה שלי.

למועצה לשימור מיבנים ואתרים יש תוכ-נית נגדית. נעמה שבתאי, בוגרת בצלאל, תר-כננה, במסגרת עבודת גמר בטכניון, את מית-חם מנשיה. התוכנית מציעה בנייה קומפקטית צפופה ונמוכה, של שלוש ארבע קומות, בדומה לבנייה בשכונות הקיימות מסביבה. אין מיגד-לים, הים לא נחסם, נמשך הרצף של הבנייה בשכונות הוותיקות מסביב.

שמאי אסיף, מהנדס עיריית תל-אביב, סירב להגיב על הטענות, לפני שהתוכנית תופקד לעיון בפני הציבור. "בבוא הזמן נשמע את כל ההתנגדויות. זה חלק מהפידבק שאנו מצפים לו מהציבור", הוא אומר.

■ **יצחק בר-יוסף**